

1124

WITLOX (*Cornelis*), Missionaris van Afrika, Witte Pater (Udenhout, 6.7.1898 - Save, 1.7.1945).

Na zijn middelbare studies trad C. Witlox in het seminarie voor filosofie van de Witte Paters te Bokstel. In 1920-21 doet hij zijn noviciaat te Maison-Carrée en wordt te Karthago priester gewijd (28 juni 1925). Uit Marseille vertrekt hij naar het apostolisch vikariaat Rwanda (3 september), waar hij de volgende maand reeds aankomt en de taal gaat aanleren te Rwamagana. Vandaar wordt hij benoemd te Save, een missie met 8 000 kristenen. Hij wordt er gelast met het bestuur der scholen: zijn 220 leerlingen geven hem de handen vol. „Daarbij hebben wij nog ongeveer 60 bijscholen, op twee en zelfs meer dagen afstand.” De afstand schrikt de Pater niet af: hij was een eerste klas motorrijder die geen moeite, noch slecht weer, noch slechte wegen ontzag, was het ook bij dag of bij nacht.

Het volgend jaar (1929) vinden wij P. Witlox te Kabgayi. 1928-29 was een jaar van hongersnood te Kabgayi. Het landsbestuur hielp de hongerlijdenden te Kabgayi met zes ton levensmiddelen. Maar de missie gaf er wel vier maal meer. Al de missiewerken leden onder die toestand. Ook daar nam P. Witlox met goed gevolg het bestuur der scholen waar. De hongersnood had overigens minder ongunstige gevolgen voor Rwanda: het Gouvernement liet grote wegen aanleggen en organiseerde op de gelijke manier de medische dienst.

In 1933 werd P. Witlox aangesteld tot overste van de jonge missie te Rambura. Op 8 december 1935 helpt hij de missie stichten te Nyanza, plaats die eertijds het verblijf was van koning Musinga. De nieuwe stichting werd door koning Mutara Rudahigwa zelf voorbereid. P. Witlox werd daar de vriend en de trouwe raadgever van koning Mutara. Overigens P. Witlox was de vriend van allen; zijn goedheid en hulpbetoon bleven nooit in gebreke. Terwijl P. A. Pattyn daar de nodige gebouwen oprichtte, was P. Witlox bedrijvig bij de jeugd. Koning Mu-

tara had hem de leiding toevertrouwd over zijn 120 *ntore* (hofjonkers), jongens in dienst van de Koning, die verwijderd uit het huiselijk midden, meer waakzaamheid en een strengere tucht behoefden. Voor de kleine mulatten was hij een ware vader: hij vermaakte ze en deed ze lachen met zijn hond en zijn geweer. Hij had voor die kinderen een schommel en een draaimolen laten maken, waarmee ze zich kostelijk vermaakten.

Op 3 september verliet hij Nyanza om enige maanden rust te nemen in het vaderland. In de maand oktober 1937 was hij terug in Rwanda en bestuurdte als overste de missie te Rulindo. In 1942 keerde hij weer naar Save en 't is daar dat hij het tijdelijke met het eeuwige wisselde, op 1 juli 1945. Niets liet een zo plotse dood vermoeden. Die dag had hij zijn gewone bezigheden volbracht. Toen hij zich aan tafel zette voor het avondmaal, was hij zeer bleek en voelde krampen aan de borst. Eensklaps, zonder een woord te uiten, valt hij achterover. Men draagt hem naar zijn kamer, legt hem te bed, en geeft hem de absolutie met de H. Olie. Het hart begeeft. Eens had hij verteld dat al zijn familieleden door de dood verrast werden wat toelaat te denken dat voor hem zijn verscheiden niet helemaal onvoorzien was.

's Anderdaags werd het stoffelijk overschot van P. Witlox, onder een grote toeloop van volk ten grave gedragen. Op 3 juli werd een plechtige ziele dienst gezongen, waarop de gewestbeheerder, koning Mutara, vele konfraters en Blanken tegenwoordig waren. De kerk zat proppensvol met Zwarten, op wie de dood van hun goede vader een diepe indruk had gemaakt en die vurig en ingetogen baden voor zijn zielerust.

P. Witlox was een vlijtig werker, die graag dienst bewees aan iedereen. In zijn oordeel was hij bezadigd; in zijn uitspraken klaar, gematigd, vol wijsheid en liefde.

[W.R.]

Archief der Witte Paters.

6 april 1957.
P.M. Vanneste (†)